

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПРИДНІПРОВСЬКА ДЕРЖАВНА АКАДЕМІЯ ФІЗИЧНОЇ
КУЛЬТУРИ І СПОРТУ

«УХВАЛЕНО»

Вченою радою ПДАФКіС

Протокол № 13

від «27» червня 2017р.

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Ректор ПДАФКіС професор

Савченко В.Г.

«06» липня 2017р.



ПОЛОЖЕННЯ
про проведення практики здобувачів вищої освіти
Придніпровської державної академії фізичної культури і спорту

м. Дніпро, 2017 р.

Загальні положення

Положення про проведення практики здобувачів вищої освіти ПДАФКіС (далі – Положення) розроблено у відповідності до Законів України «Про вищу освіту», «Про освіту», Положення про проведення практики студентів вищих навчальних закладів України, затвердженого Наказом МОН №93 від 8.04.1993р. (зі змінами), листів Міністерства освіти і науки України від 07.02.2009 року № 1/9-93 «Про практичну підготовку студентів», рекомендацій про проведення практики студентів вищих навчальних закладів України, розроблених Державною науковою установою «Інститут інноваційних технологій і змісту освіти» у 2013 році.

Практика здобувачів вищої освіти ПДАФКіС є невід'ємною складовою освітньо-професійної програми підготовки фахівців. Вона спрямована на закріплення теоретичних знань, отриманих здобувачами вищої освіти за час навчання, набуття і удосконалення практичних навичок і умінь за відповідною спеціальністю і проводиться на оснащених відповідним чином базах навчальних закладів, сучасних установ і організацій у сфері фізичної культури, спорту і здоров'я людини.

У цьому Положенні розглядаються загальні питання організації, проведення і підведення підсумків усіх видів практик здобувачів вищої освіти за відповідними ступенями вищої освіти, формами навчання та спеціальностями.

1. Мета і зміст практики

1.1. Метою практики є оволодіння здобувачами вищої освіти сучасними методами, формами організації праці, в галузі їх майбутньої професії, формування у них на базі одержаних в академії знань, професійних умінь і навичок для прийняття самостійних рішень під час конкретної роботи в реальних виробничих умовах, виховання потреби систематично оновлювати свої знання, вести наукові дослідження, та творчо застосовувати отримані знання в практичній діяльності.

1.2. Практика здобувачів вищої освіти передбачає безперервність та послідовність її проведення, органічне поєднання з практичними заняттями, отримання достатнього обсягу компетентностей, відповідно до освітньо-професійних програм підготовки бакалавра, магістра.

Саме під час проходження практики здобувачі вищої освіти мають можливість набувати професійні компетентності, які представляють собою динамічні комбінації знань, умінь і практичних навичок, способів мислення, та визначають здатність особистості успішно здійснювати професійну та подальшу навчальну діяльність.

Під час практик поглиблюються та закріплюються теоретичні знання з усіх дисциплін навчальних планів, здійснюється збір фактичного матеріалу для виконання курсових, дипломних робіт або складання комплексних державних екзаменів з дисциплін професійної підготовки.

2. Види і зміст практики

2.1. Навчальними планами ПДАФКіС передбачено включення різних видів практики в процес підготовки майбутніх фахівців сфери освіти, фізичної культури і спорту, охорони здоров'я для формування у них здатності до якісного здійснення професійної діяльності на базі отриманих теоретичних знань, практичних вмінь та навичок.

2.2. Види та обсяги практик визначаються освітньо-професійними програмами підготовки фахівців, що відображається відповідно в навчальних планах, робочих навчальних планах і графіках навчального процесу.

Практика передбачає наступність етапів набуття фахових компетентностей від первинних ланок професійної діяльності до дослідницької діяльності.

На СВО Бакалавр для здобувачів вищої освіти спеціальностей 014 Середня освіта та 017 Фізична культура і спорт, напрямів підготовки 6.010201 Фізичне виховання, 6.010202 Спорт передбачено проведення педагогічної та організаційно-тренерської практик, що забезпечує отримання ними знань, практичних вмінь та навичок, необхідних для виконання педагогічної діяльності вчителя фізичної культури, тренера-викладача, інструктора фізичної культури, що розширює обсяг сформованих професійних компетентностей та створює більш сприятливі умови для подальшого працевлаштування.

Для студентів спеціальностей 227 Фізична реабілітація, 227 Фізична терапія, ерготерапія, 6.010203 Здоров'я людини передбачено проведення практик: з основ практичної діяльності в фізичній терапії, ерготерапії (ФТЕ); з пропедевтичної ФТЕ; педагогічної практики за профілем фітнес-тренер; клінічної практики з ФТЕ; клінічної практики за профілем майбутньої роботи, що забезпечує отримання ними необхідних компетентностей для професійної діяльності в галузі охорони здоров'я.

На СВО Магістр – виробнича практика за професійним спрямуванням та практика-стажування пов'язані з реалізацією професійних умінь і навичок здобувачів вищої освіти на базі одержаних знань, формуванням у здобувачів другого рівня вищої освіти вміння самостійно планувати, організовувати та проводити науково-дослідну роботу.

Для здобувачів вищої освіти, які навчаються без відриву від виробництва (заочна форма навчання) передбачена практика тривалістю до одного місяця у міжсесійний період на базах практики. В період заліково-екзаменаційних сесій в робочих навчальних планах передбачаються аудиторні заняття.

Здобувачі вищої освіти, які працюють за фахом, проходять практику за місцем роботи.

2.3. Зміст і послідовність практики визначається програмами, які розроблюються випусковими кафедрами, кафедрою педагогіки і психології згідно з освітньо-професійними програмами спеціальностей.

3. Бази практики

3.1. Практика здобувачів вищої освіти ПДАФКіС проводиться на базах, які забезпечують виконання програм для відповідних ступенів вищої освіти.

В якості баз підготовки використовуються навчально-виробничі та наукові підрозділи закладів вищої освіти, навчальні заклади освіти, організації та установи у сфері фізичної культури і спорту, які мають необхідне обладнання та педагогічні кадри.

Бази практики для здобувачів вищої освіти денної форми навчання мають бути розташовані в межах міста Дніпра. Для здобувачів вищої освіти заочної форми навчання - за місцем проживання або місцем роботи.

3.2. Визначення баз практики здійснюється керівництвом ПДАФКіС на основі угод із організаціями, установами незалежно від їх організаційно-правових форм і форм власності.

Навчальні заклади освіти, організації, установи у сфері фізичної культури і спорту, які використовуються як бази практики, повинні відповідати наступним вимогам:

- наявність структур, що відповідають спеціальностям і спеціалізаціям, за якими здійснюється підготовка фахівців у ПДАФКіС;
- можливість кваліфікованого керівництва практикою здобувачів вищої освіти;
- можливість надання здобувачам вищої освіти на час практики робочих місць;
- надання здобувачам вищої освіти права користування бібліотекою, лабораторіями, технічною та іншою документацією, необхідною для виконання програм практик;
- можливість наступного працевлаштування випускників ПДАФКіС.

3.3. Здобувачі вищої освіти IV та V курсів (заочна форма навчання) можуть самостійно, за погодженням з керівництвом ПДАФКіС, підбирати для себе базу практики.

3.4. Для іноземців - здобувачів вищої освіти, бази практики передбачаються у відповідному контракті чи угоді щодо підготовки фахівців і можуть бути розташовані в межах України. Іноземцям – здобувачам вищої освіти у встановленому порядку видаються програма та індивідуальне завдання. Після закінчення практики вони складають звіт у порядку, встановленому випусковою кафедрою. При проходженні практики в межах України здобувачі вищої освіти-іноземці додержуються даного Положення.

3.5. З базами практик (організаціями, установами будь-яких форм власності) ПДАФКіС завчасно укладає угоди на їх проведення за формою, визначеною в додатку № 1. Тривалість дії угод погоджується договірними сторонами. Вона визначається на

період конкретного виду практики. За наявності в договорах (контрактах) на навчання здобувачів вищої освіти питання практики угоди можуть не укладатися.

4. Організація, керівництво та планування практики

4.1. Відповідальність за організацію, проведення і контроль практик покладається на ректора ПДАФКіС.

Загальну організацію практики та контроль за її проведенням здійснює проректор з науково-педагогічної роботи.

Відповідальними за організацію і проведення практик на факультетах є декани факультетів.

Загальне навчально-методичне керівництво практикою здійснюють завідувач практикою, керівники практик та випускові кафедри.

Безпосереднє навчально-методичне керівництво і виконання програм практик забезпечують відповідні кафедри та кафедра педагогіки і психології.

4.2.Завідувач практикою ПДАФКіС:

- укладає угоди з навчальними закладами освіти, організаціями, установами у сфері фізичної культури і спорту, які визначені як бази практики;
- укладає угоди з навчальними закладами освіти, організаціями, установами у сфері фізичної культури і спорту за вибором здобувачів вищої освіти;
- укладає трудові угоди з безпосередніми керівниками від баз практики;
- готує проекти наказів і рішень з питань практики;
- уточнює з базами практики умови проведення практики;
- надає кафедрам інформацію щодо наявності місць практики згідно з укладеними договорами;
- здійснює контроль за проведенням практики, аналізує та узагальнює її результати;
- здійснює через бухгалтерію ПДАФКіС розрахунок з базами практики за рахунками згідно з укладеними договорами, трудовими угодами;
- забезпечує кафедри необхідною документацією з питань практики;
- здійснює контроль за розробкою програм практики;
- аналізує звіти кафедр за результатами практики та готує підсумкову довідку про її проведення.

4.3. Загальне навчально-методичне керівництво практикою забезпечують завідувач практикою, керівники практик та випускові кафедри, які здійснюють наступні заходи:

- розробляють програми практик і при необхідності доопрацьовують їх, але не рідше, ніж один раз на п'ять років;
- визначають бази практик, узгоджують з ними кількість здобувачів вищої освіти, що приймаються на практику;

- здійснюють розподіл здобувачів вищої освіти за базами практик;
- призначають керівників практики та забезпечують по можливості їх виїзд на бази практик за декілька днів до їх початку для перевірки готовності до прийому здобувачів вищої освіти і ознайомлення керівників підприємств (організацій, установ) з програмами практики;
- розробляють тематику індивідуальних завдань на період проведення практики;
- організовують проведення зборів здобувачів вищої освіти з питань практики за участю керівників практики;
- повідомляють здобувачів вищої освіти про систему звітності з практик, яка визначена програмами практик;
- обговорюють підсумки та аналізують виконання програм практики на засіданнях кафедри;
- подають до деканатів, на Вчену раду ПДАФКіС звіти про проведення практик з пропозиціями щодо удосконалення її організації.

4.4. Керівник практики від ПДАФКіС:

- контролює готовність баз практики;
- забезпечує проведення інструктажів з охорони праці в галузі фізичної культури і спорту та про порядок проходження практики
- надає студентам-практикантам необхідні документи (програму практики, методичні рекомендації та інше);
- повідомляє здобувачів вищої освіти про систему звітності з практики;
- у тісному контакті з керівником практики від бази практики забезпечує високу якість її проходження згідно з програмою;
- контролює забезпечення нормальних умов праці і побуту здобувачів вищої освіти та проведення з ними обов'язкових інструктажів з охорони праці і техніки безпеки;
- у складі комісії приймає заліки з практики;
- подають до Вченої ради письмові звіти про проведення практик із зауваженнями і пропозиціями щодо поліпшення практики здобувачів вищої освіти.

4.5. Відповідальним за організацію і проведення практики на факультетах є декан факультету, який:

- здійснює керівництво навчально-методичним забезпеченням практики на факультеті;
- інформує здобувачів вищої освіти про місце, строки проведення практики та форми звітування;

- здійснює контроль за організацією та проведенням практики кафедрами, виконанням програми практики, своєчасним складанням заліків і звітної документації за підсумками практики;

- заслуховує звіти кафедр про проведення практики на раді факультету.

4.6. До керівництва практикою здобувачів вищої освіти залучаються досвідчені викладачі кафедр, які брали безпосередню участь у навчальному процесі.

4.7. Викладач-методист практики від кафедри:

- узгоджує з керівником практики від бази практики індивідуальні завдання з урахуванням особливостей місця практики;

- бере участь у розподілі здобувачів вищої освіти на місці практики;

- здійснює контроль за виконанням програми практики та строками її проведення;

- надає методичну допомогу студентам під час виконання ними індивідуальних завдань і збору матеріалів до випускної роботи;

- проводить обов'язкові консультації щодо обробки зібраного матеріалу та його використання для звіту про практику, а також у випускній роботі;

- інформує здобувачів вищої освіти про порядок надання звітів про практику;

- приймає захист звітів здобувачів вищої освіти про практику у складі комісії, дає оцінку результатів практики здобувачів вищої освіти, атестує їх і рекомендує оцінки комісії;

- здає звіти здобувачів вищої освіти про практику на кафедру.

4.8. Бази практик в особі їх перших керівників несуть відповідальність за організацію, якість і результати практики здобувачів вищої освіти.

4.9. Обов'язки безпосередніх керівників, призначених базами практик, зазначені в розділах угод на проведення практики.

Керівник практики від бази практики:

- несе особисту відповідальність за проведення практики;

- організовує практику згідно з програмами практики;

- визначає місця практики, забезпечує найбільшу ефективність її проходження;

- організовує ознайомлення здобувачів вищої освіти з правилами техніки безпеки і охорони праці;

- забезпечує виконання погоджених з навчальним планом графіків проходження практики здобувачами вищої освіти;

- надає студентам-практикантам можливість користуватись наявною літературою, необхідною документацією;

- забезпечує і контролює дотримання студентами-практикантами правил внутрішнього розпорядку;
- створює необхідні умови для засвоєння практикантами нової техніки, передової технології, сучасних методів організації праці;
- контролює виконання Кодексу законів про працю України тощо.

4.10. Здобувачі вищої освіти ПДАФКіС при проходженні практики зобов'язані:

- до початку практики одержати від керівника практики від навчального закладу методичні матеріали (методичні вказівки, програму) та консультації щодо оформлення всіх необхідних документів;
- своєчасно прибути на базу практики;
- у повному обсязі виконувати всі завдання, передбачені програмою практики та вказівками її керівників;
- вивчити і суворо дотримуватись правил охорони праці, техніки безпеки і виробничої санітарії та внутрішнього розпорядку;
- нести відповідальність за виконану роботу;
- своєчасно оформити звітну документацію та скласти залік з практики.

4.11. Розподіл здобувачів вищої освіти на практику проводиться з урахуванням замовлень на підготовку фахівців і їх майбутнього місця роботи після закінчення навчання.

4.12. Планування навчального навантаження керівників практик від ПДАФКіС та безпосереднім керівникам від баз практики здійснюється виходячи з норм часу на тиждень проведення практики та її тривалості.

5. Підбиття підсумків практики

5.1. Після закінчення терміну практики здобувачі вищої освіти звітують про виконання програми. Студент надає письмовий звіт. Письмовий звіт разом з іншими документами подається керівнику практики від ПДАФКіС. Звіт має містити відомості про виконання здобувачем вищої освіти усіх розділів програми практики та індивідуального плану.

5.2. Звіт з практики захищається здобувачем вищої освіти (з диференційованою оцінкою) в комісії. До складу комісії входять керівники практики від ПДАФКіС, та за можливості, від баз практики, завідувач практикою, консультант з педагогічно-виховної роботи, консультант з психологічних питань. Комісія приймає залік у здобувачів вищої освіти в останні дні її проходження. Оцінка за практику вноситься в заліково-екзаменаційну відомість і в залікову книжку студента.

5.3. Оцінка студента за практику враховується стипендіальною комісією при визначенні розміру стипендії разом з його оцінками за результатом підсумкового контролю.

5.4. Здобувачу вищої освіти, який не виконав програму практики надається можливість допрацювати розділи програми практики в терміни, визначені деканатами. Студент, який отримав негативну оцінку з практики в комісії, відраховується з закладу вищої освіти.

5.5. Підсумки кожної практики обговорюються на засіданнях кафедр , а загальні підсумки практики підбиваються на Вченій раді ПДАФКіС та на радах факультетів не менше одного разу протягом навчального року.

6. Матеріальне забезпечення практики

6.1. Джерела фінансування практики здобувачів вищої освіти закладів вищої освіти визначаються формою замовлення на спеціалістів: державні або регіональні, кошти підприємств, організацій, установ усіх форм власності, закордонних замовників-спеціалістів або кошти фізичних осіб. Суб'єкти-замовники спеціалістів перераховують закладам вищої освіти кошти на практику здобувачів вищої освіти у терміни і в обсягах, передбачених відповідними статтями договорів чи контрактів на підготовку спеціалістів (з урахуванням інфляційних процесів).

6.2. Витрати на практику здобувачів вищої освіти закладу вищої освіти входять складовою частиною в загальні витрати на підготовку спеціалістів. Розмір витрат на практику здобувачів вищої освіти визначається кошторисом-калькуляцією, що розробляє заклад вищої освіти і погоджує з базами практики, із розрахунку вартості проходження практики одного студента за тиждень. Основними статтями калькуляції витрат на практику можуть бути:

- оплата праці безпосереднього керівника практики;
- разові витрати на організацію і підбиття підсумків практики (укладання договору, проведення інструктажів, вибір місця практики та інше);
- витрати на матеріальне забезпечення практики (використання ЕОМ, придбання матеріалів і канцприладдя, експлуатація обладнання та інше);
- оплата консультацій, екскурсій та інших одноразових загальних заходів, які можуть проводитися спеціалістами баз практики, та інше.

6.3. Оплата праці безпосередніх керівників практики від бази практики здійснюється навчальним закладом згідно з діючими в період практики ставками погодинної оплати праці працівників, зайнятих в усіх галузях народного господарства за проведення навчальних занять із розрахунку 1 година на одного студента на тиждень. (Абзац перший пункту 5.3 в редакції Наказу Міністерства освіти № 351 (УО35 1281-94) від 20.12.94) Форма оплати праці спеціалістів баз практики вказується в договорі і може проводитись через фінансові органи баз практики або безпосередньо навчальними закладами за трудовою угодою.

6.4. Оплата праці керівника практики від навчально-виховних закладів по керівництву педагогічною практикою здобувачів вищої освіти здійснюється за

рахунок коштів вищого навчального закладу, передбачених у кошторисах на практику за нормативами погодинної оплати.

6.5. Оплата лекцій, практичних, лабораторних і семінарських занять, консультацій і екскурсій (загальною тривалістю не більше шести годин на тиждень на групу здобувачів вищої освіти), які проводяться на базах практики кваліфікованими спеціалістами структурних підрозділів цих баз (які не керують практикою здобувачів вищої освіти), здійснюється за фактично виконані години за нормами погодинної оплати згідно з чинним законодавством України за рахунок коштів вищого навчального закладу.

6.6. Під час практики у період роботи на робочих місцях і посадах з виплатою заробітної плати за студентами зберігається право на одержання стипендії за результатами підсумкового контролю.

6.7. Проїзд здобувачів вищої освіти ПДАФКіС до баз практики і назад міським і приміським (до 50 км) транспортом сплачується студентами за свій рахунок.

6.8. Оплата відряджень викладачам закладів вищої освіти, керівникам практики здобувачів вищої освіти здійснюється ПДАФКіС згідно з чинним законодавством.

6.9. Кількість здобувачів вищої освіти у групах і підгрупах, а також інші організаційні питання практики, встановлює ПДАФКіС відповідно до робочих навчальних планів та фінансування.

6.10. Це Положення складено на підставі Положення про проведення практики здобувачів вищої освіти вищих навчальних закладів України (наказ МОН №93 від 8.04. 1993р.) та враховує особливості організації навчального процесу у ПДАФКіС.